

Handläggare
Lotta Persson
Telefon: 08-50825057**Till**
Socialnämnden
2025-09-23

Remiss av Motion om att underlätta för besöksnäringen

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/447

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

I en motion från (L) lyfts förslag om förbättringar för att underlätta för besöksnäringen. Förslagen är att staden, i samråd med representanter för besöksnäringen, genomför en utredning av det rådande regelverket. Förslaget innebär även att staden uppdaterar sina rutiner och arbetssätt för att ytterligare underlätta för branschen. Därtill föreslås att en årlig översyn av regelverket och dess effektivitet sker inom ramen för branschrådet, där representanter från både staden och besöksnäringen regelbundet träffas.

Förvaltningens bedömning är att det redan idag finns ett gott samarbete mellan förvaltningen och näringsidkarna. Vidare är det en balansakt att upprätthålla tillräcklig kontroll för att upptäcka och förhindra fusk och oegentligheter utan att vara alltför byråkratiskt för den stora majoritet av näringsidkare som sköter sig. Förvaltningen anser att den balansen fungerar och att föreslagna åtgärder i nuläget inte är behövliga.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har den 24 april 2025 remitterat en motion för yttrande till socialnämnden, ”Motion om att underlätta för besöksnäringen”.

Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholms Stadshus AB, Svensk handel samt Visita.

Remissvaret skulle inledningsvis vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 1 september 2025, men i en komplettering daterad den 26 juni 2025 ska remissvaret vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 26 september 2025.

Ärendet

I ”Motion av Jan Jönsson (L) och Anne-Lie Elfvén (L) om att underlätta för besöksnäringen” anges att Stockholms stad ska ta ett helhetsgrepp som påskyndar utvecklingsarbetet för att stärka besöksnäringen. Besöksnäringen betyder mycket för Stockholm - kulturellt, ekonomiskt, socialt – och bidrar till en levande, välkomnande och attraktiv stad att både bo i och besöka. En storstad behöver ges förutsättningar för att leva. Den infrastruktur av bland annat krogar, restauranger, nattklubbar och hotell som besöksnäringen består av ska stöttas av staden, inte mötas av onödiga, byråkratiska hinder. Motionen utgår ifrån vad branschen själv har efterfrågat i olika forum samt i vad som framkommit från restauratörer vid olika verksamhetsbesök. I löptext lämnas en del förslag till förvaltningen om utökad tillgänglighet och effektivitet – att det ska inrättas en telefonservice för näringsidkare och att Stockholms stad bör ha som mål att handläggningen för tillstånds- och tillsynsverksamhet ska ta maximalt fyra veckor. Vidare anges att förvaltningen ska vara restriktiva med när ingripanden mot tillstånd inleds, att misstag av mindre allvarlig art inte ska leda till ingripanden utan att det är först upprepade förseelser som ska leda till ingripanden mot tillstånden. Det anges att Stockholms stad ska inrätta ett förenklat ansökningsförfarande för befintliga tillståndshavare samt att Stockholms stad mot länsstyrelsen ska arbeta för ett länsövergripande förenklat förfarande för cateringtillstånd inom länet men över kommungränserna. Vidare anges i motionen att reglerna om ”satellit-serveringar” ska luckras upp samt att Stockholms stad tar initiativ till att säkerställa att den nya lagstiftningen med dansanmälan innebär en faktisk förenkling för näringsidkarna.

Därtill anges även förbättringar riktat mot stadsbyggnads- och stadsplaneringsprocessen.

I motionen lämnas två förslag:

1. Att staden, i samråd med representanter för besöksnäringen, genomför en utredning av det rådande regelverket samt uppdaterar sina rutiner och arbetssätt för att ytterligare underlätta för branschen med särskild hänsyn till de punkter som berörts i motionen.
2. Att en årlig översyn av regelverket och dess effektivitet sker inom ramen för branschrådet, där representanter från både staden och besöksnäringen regelbundet träffas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 17 september 2025. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 18 september 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Socialförvaltningen delar motionärernas uppfattning besöksnäringen är mycket viktig för Stockholm och bidrar till en levande, välkomnande och attraktiv stad att både bo i och besöka. En storstad behöver ges förutsättningar för att leva och den infrastruktur av exempelvis krogar, restauranger, nattklubbar och hotell som besöksnäringen består av ska stöttas av staden. Socialförvaltningens svar utgår ifrån de delar av motionen som berör förvaltningens ansvarsområde – tillståndsgivning samt tillsyn över alkohollagen.

Socialförvaltningens mål är att erbjuda stadens näringsidkare god service. Förvaltningens arbete styrs dock av lag, förordning och kommunens riktlinjer om serveringstillstånd.

Utökad tillgänglighet och effektivitet

Inom Stockholms stad finns ett kontaktcenter, en service öppen måndag–torsdag 08.00–16.00 samt på fredagar 08.00–15.00. Kontaktcenter svarar på frågor gällande serveringstillstånd. Det går därmed alltid att få svar på frågor kring handläggningen och handläggningsprocessen. Finns det en tilldelad handläggare i ärendet går det också att kontakta denne, både per mail och telefon. Förvaltningen har även som arbetssätt som innebär att när en ny ansökan kommit in kontaktas alltid sökande per telefon. Detta för att sänka tröskeln för kontakt, kunna besvara eventuella inledande frågeställningar, i syfte att snabba på handläggningen och underlätta i fortsatta kontakter. Handläggarna har inga särskilda telefontider utan är tillgängliga så mycket de kan. Är den specifika handläggaren som söks inte anträffbar finns hänvisningar till kollegor, gruppledare eller chefer som kan besvara frågor eller vägleda vidare. Förvaltningen är också alltid tillgänglig via e-post, både via personliga e-postlådor samt via en funktionsbrevlåda som alltid bevakas. Förvaltningen har även en ”jour”-funktion som kan hantera och besvara brådskande frågor. Förvaltningen bedömer att det inte behövs ytterligare en telefonservice för att komma i kontakt med oss.

Under 2024 var den genomsnittliga handläggningstiden 69,3 dagar för nya tillstånd, ägarskiften och ändrade ägarförhållanden. Det ska i sammanhanget erinras om att det förordningsstadgade kravet på handläggning av nya tillstånd enligt alkoholförordningen är 4 månader från det att ärendet är komplett. Med lagens remisskrav att

hämta in uppgifter från andra myndigheter (såsom Polismyndigheten eller andra förvaltningar) tar det som regel 3-5 veckor innan ärendet kan börja bedömas. Behövs någon komplettering göras tar det ytterligare någon vecka. När handläggningstiden drar ut på tiden är det inte sällan på grund av sökandena själva, att de exempelvis inte kommer in med efterfrågat, nödvändigt underlag. Tidsutdräkt i handläggningen kan också bero på att sökanden inte får godkänt resultat på Folkhälsomyndighetens kunskapsprov för serveringstillstånd, vilket är en förutsättning för att kunna beviljas tillstånd.

Ingripanden mot tillstånd

Det är alkohollagen som reglerar när ingripanden mot tillstånden behöver ske. Förvaltningen gör en bedömning när ett ingripande ska ske, och gör redan där en bedömning vad som är tillräckligt allvarligt för ett ingripande. Det är långt ifrån alla brister som upptäcks som leder till ingripanden mot serveringstillstånden. Ofta nöjer sig förvaltningen med att påtala en smärre brist. Detta görs exempelvis i samband med en genomförd tillsyn. Det är först när brister upprepas, eller är av allvarligare slag, som ett ingripande mot serveringstillstånden sker.

Förenklat tillståndsförfarande för befintliga tillståndshavare

Motionärerna föreslår vidare ett förenklat ansökningsförfarande för befintliga tillståndshavare. Kravet på lämplighet enligt alkohollagen ska vara uppfyllt under hela tillståndstiden. Det innebär att tillstånden löpande ska omprövas så att lämplighetskravet alltjämt är uppfyllt. Förvaltningen gör därför dels stickprov, dels prövar på förekommen anledning, samt gör en lämplighetsprövning av sökande eller tillståndshavare när en förändring i bolaget sker. En näringsidkare som redan är tillståndshavare prövas därför på nytt som ett sätt att möta kraven på att regelbundet pröva lämpligheten hos stadens tillståndshavare. Detta är också anledningen till att även befintliga tillståndshavare prövas fullt ut.

Cateringstillstånd, "satellit"-uteserveringar och danstillstånd

Förvaltningen har förståelse för att det för näringsidkare, i synnerhet i storstadsregioner som Stockholms län, framstår som otympligt och byråkratiskt att behöva ha cateringtillstånd i flera kommuner. Det hör troligen inte till ovanligheten att en cateringfirma i vårt län är aktiv i fler än en kommun. Förvaltningen kan inleda en dialog med länsstyrelsen i Stockholm angående detta.

Socialförvaltningen anser att det kan finnas skäl att se över riktlinjerna för serveringstillstånd vid uteserveringar.

Det är inte kommunens uppgift att hantera de tidigare danstillstånden, nu anmälan om dans. Denna uppgift ligger hos Polismyndigheten. Det förvaltningen kan göra, och också gör, är att

erbjuda en arena för dialog mellan branschens företrädare och Polismyndigheten.

Utredning av regelverk och återkommande översyn

Gällande de konkreta förslag som lämnas i motionen, att staden genomför en utredning av det rådande regelverket samt uppdaterar sina rutiner och arbetssätt för att ytterligare underlätta för branschen med särskild hänsyn till de punkter som berörts i motionen, vill förvaltningen framhålla att det rådande regelverket i stor utsträckning är lag eller förordning som staden inte kan ändra på egen hand. Gällande de riktlinjer för serveringstillstånd som finns uppdaterades de senast under 2024.

Vidare föreslås en årlig översyn av regelverket och dess effektivitet sker inom ramen för branschrådet, där representanter från både staden och besöksnäringen regelbundet träffas.

Det sker ett ständigt pågående förbättringsarbete inom förvaltningen. Bland annat ser för närvarande all kommunikation över med tillståndshavarna – allt från tillståndsbevis till beslut, ansökningsformulär och kommunceringsbrev. Detta i syfte att underlätta för näringsidkarna. Som alltid gällande tillståndsfrågor är den en balansakt att ha tillräcklig kontroll för att upptäcka och avskräcka fusk och oegentligheter, samtidigt som det inte ska uppfattas som alltför tungt och byråkratiskt. Förvaltningen anser att den balansen finns, men det finns en strävan att ständigt erbjuda bättre service till stadens näringsidkare.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på motionen.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilaga

1. Motion om att underlätta för besöksnäringen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-09-12
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2025-09-12